

СТАНОВИЩЕ

по процедура на Югозападен университет „Неофит Рилски“

за присъждане на научна степен „доктор“

Относно дисертационен труд на тема: „Иновативни практики в управлението на образованието в Гърция“

Професионално направление: 3.8. „Икономика“

Докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културната сфера)“

Автор: Захарула Ликопулу

Изготвил становището: доц. д-р Кремена Андонова, ВСУ „Черноризец Храбър“, избрана за член на научно жури, съгласно Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 103 от 22.01.2021 г.

Настоящото становище е изготвено въз основа на представени дисертационен труд и автореферат.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е в обем от 164 страници, като включва: увод (5 стр.), четири глави (118 стр.), заключение (3 стр.), списък с използваната литература (9 стр.), приложения (21 стр.), списък на приносите (1 стр.) и списък на публикациите по темата на дисертационния труд (1 стр.).

В представения дисертационен труд са налице достатъчно основания за определянето му като комплексно и завършено изследване, съответстващо на изискванията за такъв вид научна разработка, а именно:

1. **Актуалността и дисертабилността на избраната тема** е несъмнена. Независимо, че проблематиката за приложението на иновации в различните сфери на общественото развитие не е нова, остават дискуссионни и нуждаещи се от решение актуални въпроси за съотношението на традиционни и иновативни

подходи в процесите на управление на съвременното образование, особено в условията на динамично развища се пандемия.

2. **Възприет е подходящ логически план** за провеждане на цялостното дисертационно изследване, който е намерил израз в достатъчен обем и структура на разработката, кореспондираща си с темата на дисертацията.

3. Използваните в хода на разработване на дисертационния труд **изследователски методи са подходящи и приложими** в разглежданата проблемна сфера. Обоснована е теоретико-методологическата база на разработката, при отчитане на актуалните промени в обществената и институционалната среда на развитие на изследваните управленски процеси.

4. Докторантката демонстрира възможности да открива и анализира нерешени проблеми, да систематизира и оформя интересни научни тези, които да представя разбираемо и прецизно. Свидетелство за това е **задълбочената ѝ теоретична подготовка в конкретната научна област**, базирана на използваните над 80 съвременни литературни източници на английски език.

5. **Проведено е собствено количествено изследване** на възприятията на преподавателите по отношение на иновациите в образователните институции, по специално разработен въпросник върху случайна извадка от 471 лица – преподаватели в гръцката образователна система.

6. Разработеният автореферат **релевантно отразява** структурата и съдържанието на дисертационния труд.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА ПО-СЪЩЕСТВЕНИТЕ СИЛНИ СТРАНИ И РЕЗУЛТАТИ С ПРИНОСЕН ХАРАКТЕР НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В процеса на удовлетворяването на научно-изследователските цели са изпълнени поставените задачи, верифицирани са тезите, на тази база са изведени изводи и предложения. Постигнати са теоретични и практико-приложни резултати, като по-съществени от които могат да се открият:

1. **Критично е осмислена теоретичната дискусия** по проблемите на приложението на иновациите в контекста на образователния мениджмънт.

Коректно са интерпретирани различни гледни точки, като са **открити** специфики на понятието „образователна иновация“ и са **изведени** по-съществени предпоставки за тяхното внедряване в практиката.

2. **Изпълнена е изследователската задача** за изясняване на връзката между иновациите и организационната култура. **Дефинирана** е организационната култура в контекста на университетското образование, **направена е систематизация** на факторите които оказват влияние върху педагогичерските иновации в университетите, като са **разграничени** тези фактори, които способстват и съответно възпрепятстват тези процеси.

3. **Направена е оценка** на иновационния статус и организационната култура на съвременното гръцко висше образование.

4. **Аргументирана е авторовата позиция**, че чрез проуването и оценката на два набора от фактори - организационни и екологични, може да се определи дали една образователна организация може да бъде повлияна от иновациите.

5. **Приложен е количествен метод** при проучването на възприятията на преподавателите към реализацията на образователни иновации, целящи качествени промени в съдържанието на образованието, образователните програми, методите за оценка на резултатите от обучението, както и въвеждането на съвременни педагогически технологии.

6. **Приведени са аргументи за приложимостта** на изследователските инструменти за набавяне на първичната информация (въпросник) и нейната последваща обработка и анализ (програма за статистически анализ SPSS 26.0, дисперсионен анализ ANOVA и параметричен тест за корелация на Пиърсън).

7. **Структуриран е модел** за управление на иновациите в образованието, **синтезиращ** резултатите от проведеното изследване, лични авторови позиции и мнението на експерти, заемащи различни позиции в управлението на образователните организации.

Посочените **приноси са приемливи** и отразяват многостранен характер на научните интереси на автора. Съдържат теоретични интерпретации на въпроси, свързани с приложение на съвременни знания за внедряване на иновативни

практики в университетското образование и собствени идеи за моделиране на управлението на иновациите в тази проблемна сфера. Имат характер на обогатяване на съществуващи знания и приложението им в обществената практика.

III. ПО-СЪЩЕСТВЕНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Изследователската теза би следвало да се дефинира по-пълно, като освен изказаните тези би следвало да се загатне и начинът, по който авторът вижда по-подходящото и ефективното управление на образователните иновации – във връзка с това е разработен и предложен управленски модел.

2. Разработката би спечелила, ако в дисертационния труд и в предоставения автореферат се формулират изследователски проблем, обект на изследване и ограничения на изследването, с което би се постигнало още по-ясно дефиниране на изследователското поле, в което докторантката търси отговори на поставените изследователски задачи.

3. В резултат на проведеното изследване докторантката би могла да формулира и практически препоръки по отношение на подобряване на управлението на иновативните образователни практики, които да адресира към различните нива на образователни иновации, анализирани в труда, с което би могла да претендира за пети практико-приложен принос на дисертацията.

4. Препоръчително е в бъдеще авторът да продължи научноизследователската си работата по проблемите на управлението на иновативни практики в образователната сфера, както и по въпросите за управление на рисковете в иновационната дейност, които понастоящем са останали извън предметния обхват на дисертационния труд.

Направените по-горе бележки и препоръки не променят **определено положителната ми оценка** за комплексността и значимостта на проведеното изследване. Те не поставят под съмнение бъдещите перспективи за неговото развитие.

IV. ВЪПРОСИ

1. Би било интересно по време на защита пред научното жури докторантката да поясни своята изследователска теза с разсъжденията си по въпроса за подходящия подход при осъществяването на качествено нови промени в образованието – по пътя на еволюцията, или по пътя на революцията? Интерес във връзка с това представлява и оценката за необходимото/подходящото съотношение между традиционни подходи и иновативни практики в образованието.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният за защита докторски труд има характер на завършено научно изследване. С него авторът демонстрира способност да анализира и предлага собствени решения на сложни обществени проблемни въпроси. Получените приноси резултати от дисертационния труд ми дават основание да приема, че същият отговаря на изискванията на Закона и Правилника за развитие на академичния състав в Република България.

Предлагам на членовете на Уважаемото научно жури: да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социално-културната сфера)” в професионално направление 3.8. „Икономика” на Захарула Ликопулу.

29.01.2021 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(доц. д-р Кремена Андонова)